

Sygnatura akt VI Ka 336/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **22 czerwca 2016** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Grażyna Tokarczyk

Sędziowie SSO Agata Gawron-Sambura (spr)

SSO Krzysztof Ficek

Protokolant Agata Lipke

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2016 r.

przy udziale Magdaleny Lewnadowskiej - Smerd

Prokuratora Prokuratury Rejonowej w T.

sprawy **P. M.** syna J. i M.

ur. (...) w T.

oskarżonego art. 300§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 11 stycznia 2016 r. sygnatura akt II K 128/15

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 636 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, iż dodatkowo ustala, że oskarżony uszczuplił zaspokojenie swojego wierzyciela spółkę z o. o. (...) z siedzibą w R. poprzez zbycie na podstawie umowy sprzedaży zawartej z M. B. (1) nr rep. (...) części swojego majątku w postaci 1/2 udziału w nieruchomości gruntowej, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr(...) stanowiącej działkę o powierzchni 0,0909 ha położoną w T.;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł (dwadzieścia złotych) i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 100 zł (sto złotych).

Sygn. akt VI Ka 336/16

UZASADNIENIE

Apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, kwestionująca poczynione przez Sąd orzekający ustalenia faktyczne, okazała się zasadna, co skutkowało modyfikacją zaskarżonego wyroku w kierunku postulowanym przez skarżącego.

Podważając prawidłowość stanowiących podstawę wyroku ustaleń faktycznych skarżący wskazał na zarzutach, jak i w pisemnym uzasadnieniu, wszystkie te argumenty, które czyniły ją zasadną i poddawały w wątpliwość oceny i ustalenia sądu pierwszej instancji.

Trafnie zarzuca więc apelujący, że materiał dowodowy sprawy pozwala przyjąć, że zachowanie oskarżonego polegające na zbyciu udziału 1/2 w nieruchomości gruntowej, dla której prowadzona jest księga wieczysta Kw (...) stanowiącej działkę o powierzchni 0,0909 ha położonej w T. było działaniem powodującym uszczupleniem zaspokojenia jego wierzyciela - (...), i tym samym realizowało znamiona występku z art. 300 § 1 k.k.

Przestępstwo z art. 300 k.k. jest przestępstwem skutkowym, bowiem kryminalizacją objęte są tylko te postacie udaremniania egzekucji przez dłużnika, które prowadzą do oznaczonego skutku - udaremnienia lub uszczuplenia zaspokojenia wierzyciela (tak SN m.in. w wyroku z 18 października 1999 r., II KKN 230/99, w wyroku z 27 lutego 2002 r., V KKN 83/00, wyroku z 4 listopada 2002 r., III KK 283/02).

Tymczasem czyniąc ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie sąd pierwszej instancji błędnie przyjął, iż sprzedaż przez oskarżonego jego udziału 1/2 w nieruchomości gruntowej, dla której prowadzona jest księga wieczysta Kw (...) stanowiącej działkę o powierzchni 0,0909 ha położonej w T. nie miała realnego wpływu na zaspokojenie wierzyciela (...) sp. z o.o. Powyższa konkluzja sądu była niewątpliwie pokłosiem nieprawidłowego przyjęcia przez tenże Sąd jakoby obciążenie hipoteczne na dzień dokonanej w dniu 28 czerwca 2013r. sprzedaży wzmiankowanej nieruchomości przekraczało wartość tej nieruchomości. Takie stanowisko Sądu nie znajduje jednak dostatecznego umocowania w zebranych w sprawie dowodach.

Powołany przez sąd pierwszej instancji materiał dowodowy w postaci - znajdującej się w aktach sprawy umowy sprzedaży wzmiankowanego udziału nieruchomości objętej aktem notarialnym rep. Nr (...), a także informacji nadesłanej z (...) odnośnie stanu zadłużenia oskarżonego - jednoznacznie wskazuje, że łączna wartość wzmiankowanej nieruchomości przekraczała wartość obciążenia hipotecznego ustanowionego na przedmiotowej nieruchomości. W czasie trwającego procesu ani Prokurator, ani orzekający Sąd nie ustalili wprawdzie rzeczywistej wartości przedmiotowej nieruchomości, ale skoro podczas rzeczonyj sprzedaży w akcie notarialnym jego udział 1/2 przedmiotowej nieruchomości został określony na kwotę 240 tysięcy, to łącznie wartość przedmiotowej nieruchomości na dzień 28 czerwca 2013r. wynosiła co najmniej 480 tysięcy, czego żadna ze stron nie kwestionowała, przekraczając tym samym zdecydowanie wartość obciążenia hipotecznego wynoszącego w tym czasie 321 798, 90 zł plus odsetki w kwocie 1306, 86 zł.

Sąd Rejonowy czyniąc ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie nie wziął jednak pod uwagę, iż hipoteką był obciążony nie udział 1/2 nieruchomości, a cała nieruchomość, której wartość była wyższa aniżeli wartość obciążenia hipotecznego, które dodatkowo - jak słusznie zauważył skarżący w wywiedzionej apelacji - sukcesywnie się zmniejszało, gdyż zaciągnięty przez oskarżonego kredyt zabezpieczony wzmiankowaną hipoteką był przez niego regularnie spłacany. Gdyby zatem bank mający pierwszeństwo ustawowe w egzekucji, wszczął egzekucję z całej nieruchomości, do czego był w pełni uprawniony, to jej licytacja przy uwzględnieniu jej łącznej wartości dawałaby możliwość spłaty nie tylko banku, ale w dużej części także pokrzywdzonego. Po zaspokojeniu roszczeń banku wynikających z kredytu zaciągniętego przez oskarżonego i jego ówczesną żonę, pozostałaby bowiem jeszcze niemała kwota pieniężna, z której mógłby się zaspokoić również (...) sp. z o.o. jako że pokrzywdzony mógł dochodzić zaspokojenia także z udziału należącego do M. B. (2) będącej przecież dłużnikiem solidarnym pokrzywdzonego. Tymczasem w następstwie działań podjętych przez oskarżonego jego masa majątkowa uległa znacznemu zmniejszeniu, czym bezspornie pozbawił wierzyciela spółkę (...) możliwości zaspokojenia się z tego konkretnego składnika majątku przeniesionego na inną osobę przez sprzedaż wzmiankowanego udziału, co do której wierzycielowi spółce (...) żaden tytuł wykonawczy już nie przysługiwał. Zgodzić się zatem należy z apelującym, iż zbycie ww udziału 1/2 w przedmiotowej nieruchomości miało realny wpływ na zaspokojenie wierzyciela (...) sp. z o.o. Oskarżony poza wzmiankowanym udziałem 1/2 w nieruchomości gruntowej, dla której prowadzona jest księga wieczysta Kw (...) stanowiącej działkę o powierzchni 0,0909 ha położonej w T. nie posiadał żadnego wartościowego majątku, ani też środków finansowych na zapłatę należnej pokrzywdzonemu (...) wierzytelności. Pozostałe nieruchomości należące do oskarżonego obciążone były

bowiem hipotekami przymusowymi na rzecz uprzywilejowanych wierzycieli, i ich łączna wartość była niższa aniżeli wysokość owych obciążeń ustanowionych na tych nieruchomościach, przez co wierzyciel (...) nie mógłby się z nich w żadnym stopniu zaspokoić. Zbywając ten udział oskarżony uszczuplił zaspokojenie swojego wierzyciela i skutek ten niewątpliwie osiągnął. Można by bowiem wnioskować, że w przypadku nie dokonania sprzedaży tegoż udziału przez oskarżonego na rzecz swojego siostrzeńca, istniałaby szansa dla pokrzywdzonego choćby na częściowe zaspokojenie jego wierzytelności. Biorąc pod uwagę powyższe wywody, nie sposób jest przychylić się zatem do stanowiska wyrażonego przez Sąd I instancji, iż rozporządzenie mieniem przez oskarżonego nie miało znaczenia dla możliwości zaspokojenia się wierzyciela, albowiem wartość owej nieruchomości była wyższa niż wartość istniejących na niej obciążeń.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy podzielając zarzut podniesiony w wywiedzionym środku odwoławczym dokonał zmiany zaskarżonego wyroku, ustalając dodatkowo, że oskarżony uszczuplił zaspokojenie swojego wierzyciela spółkę z o.o. (...) z siedzibą w R. poprzez zbycie na podstawie umowy sprzedaży zwartej z M. B. (1) nr rep. (...) części swojego udziału w postaci 1/2 udziału w nieruchomości gruntowej, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) stanowiącej działkę o powierzchni 0,0909 ha położoną w T..

Natomiast w zakresie rozstrzygnięcia o karze stwierdzić trzeba, że Sąd I instancji prawidłowo ustalił, wskazał oraz ocenił wszystkie okoliczności mające wpływ na rodzaj i rozmiar karnej represji orzeczonej wobec oskarżonego, w odniesieniu do której nawet apelujący nie postulował o jej zaostrzenie. Kara ta odpowiada stopniowi zawinienia oskarżonego, jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przezeń czynu, a także uwzględnia aktualną postawę oskarżonego ukierunkowaną na zadośćuczynienie pokrzywdzonemu. Kara ta należyście spełni zatem cele zapobiegawcze, wychowawcze i w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Sąd Okręgowy, w pozostałej, nieskorygowanej części utrzymał tym samym w odniesieniu do oskarżonego wyrok. O opłacie i wydatkach orzeczono jak w pkt 3 niniejszego wyroku.